

Lietuvos Respublikos ūkio ministerija
2015 m. sausio 16 d. Grupinio dalyvavimo
tarptautinėse parodose fiksuotojo įkainio
nustatymo tyrimo ataskaita
(2017 m. vasario 17 d. redakcija)

GRUPINIO DALYVAVIMO TARPTAUTINĖSE PARODOSE FIKSUOTOJO ĮKAINIO NUSTATYMO TYRIMO ATASKAITA

2015 m. sausio 16 d.

I. ĮVADAS

Grupinio dalyvavimo tarptautinėse parodose fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimu (toliau – Tyrimas) siekiama apskaičiuoti ūkio subjektų grupinio dalyvavimo tarptautinėse parodose fiksuotąjį projekto išlaidų vieneto įkainio (toliau – fiksuotasis įkainis) dydį, atnaujinant Dalyvavimo tarptautinėse parodose ir mugėse fiksuotasis įkainio tyrimo ataskaitą (kodas supaprastinimų registre: FI-008-01), patvirtintą 2015 m. balandžio 10 d. Lietuvos Respublikos ūkio ministro įsakymu Nr. 4-213, kuri rėmėsi 2012 m. liepos 26 d. dalyvavimo tarptautinėse parodose fiksuotojo įkainio nustatymo VP2-2.2-ŪM-03-V priemonėje „Asistentas 3“ tyrimo ataskaita (toliau 2012 m. liepos 26 d. tyrimas). Tyrime atnaujinama: 1) parodos ploto nuomos, registracijos mokesčio ir stendo gamybos (nuomos) duomenys, kurie buvo naudoti 2012 m. liepos 26 d. tyrime, indeksuojant juos pagal vidutinį metinį suderintą vartotojų kainų indeksą (toliau – SVKI), 2) dalyvių kelionės išlaidos, pagal Lietuvos Respublikos mokslo tarybos pirmininko 2014 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. V-191 patvirtintą Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių apskaičiavimo tyrimo ataskaitą (2016 m. vasario 18 d. redakcija) (toliau – LMT tyrimas), 3) vieno parodos dalyvio apgyvendinimo ir dienpinigių išlaidos, pagal Lietuvos Respublikos finansų ministro 1996 m. lapkričio 21 d. įsakymą Nr. 116 „Dėl dienpinigių ir gyvenamojo ploto nuomos normų vykstantiems į užsienio komandiruotes“ (Suvestinė redakcija nuo 2016-05-28 iki 2016-09-30) (toliau – Apgyvendinimo normos), 4) valstybių sąrašo papildymas pagal Lietuvos eksporto plėtros 2014–2020 metų gaires, patvirtintas ūkio ministro 2014 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. 4-58 „Dėl Lietuvos eksporto plėtros 2014–2020 metų gairių patvirtinimo“, 5) valstybių pergrupavimas pagal 2012 m. liepos 26 d. tyrimo metodiką, 6) kiti korekciniai papildymai.

Grupinio dalyvavimo tarptautinėse parodose fiksuotasis įkainis reikalingas siekiant neriboti ūkio subjektų iniciatyvų ir supaprastinti atsiskaitymą už padarytas išlaidas. Taikant nustatytą fiksuotąjį įkainį, bus sumažinta projekto vykdytojo administracinė našta: projekto vykdytojas su mokėjimo prašymais neprivalės pateikti dalyvavimo tarptautinėse parodose išlaidų pagrindimo ir jų apmokėjimo įrodymo dokumentų.

Šiame Tyrime nustatytas fiksuotojo įkainio dydis taikytinas pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 3 prioriteto „Smulkiųjų ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas“ priemonę Nr. 03.2.1-LVPA-K-801 „Naujos galimybės LT“ (toliau – priemonė „Naujos galimybės LT“) įgyvendinamiems projektams, kurie įgyvendinami grupinės eksporto iniciatyvos atveju (grupinis dalyvavimas tarptautinėse parodose), tačiau Tyrimo metodika galėtų būti taikoma nustatant grupinio dalyvavimo tarptautinėse parodose išlaidų dydžius kituose panašiuose projektuose ar priemonėse.

Atkreiptinas dėmesys, kad priemonės „Naujos galimybės LT“ pavieniems (individualiems) įmonių eksporto iniciatyvos projektų išlaidoms padengti naudojami 2016 m. kovo 30 d. „Dalyvavimo tarptautinėse parodose fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaita“ (toliau – 2016 m. kovo 30 d. tyrimas) nustatyti įkainiai, 2016 m. kovo 30 d. tyrime įkainiams nustatyti naudojami individualaus kvietimo istoriniai duomenys, taip pat tyrimo pagrindu projektų vykdytojams už individualų tarptautinės parodos stendo gamybos, gabenimo, dalyvių kelionės organizavimą yra

kompensuojamas darbo užmokestis, todėl 2016 m. kovo 30 d. tyrimas grupinės eksporto iniciatyvos atveju yra netinkamas taikyti. Pažymėtina, kad šiame Tyrime, skirtingai nei 2016 m. kovo 30 d. tyrime, standų plotai skirstomi į standartinius ir padidintus, siekiant efektyviai panaudoti finansinius išteklius, įgyvendinant grupines eksporto iniciatyvas.

Tyrimą sudarė šie etapai:

1. Fiksuotojo įkainio taikymo metodikos apibrėžimas projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse;
2. 2012 m. liepos 26 d. tyrimo istorinių duomenų (detalių išlaidų suvestinių) analizė, skaičiavimų atlikimas ir indeksavimas;
3. Kelionių išlaidų įkainio nustatymas, remiantis LMT tyrimu;
4. Apgyvandinimo ir dienpinigių išlaidų nustatymas pagal aktualias Apgyvandinimo normas;
5. Grupinio dalyvavimo tarptautinėse parodose fiksuotojo įkainio dydžio nustatymas.

Tyrimas atnaujintas 2016 m. rugpjūčio mėnesį. Tyrimą atnaujino Lietuvos Respublikos ūkio ministerija.

II. TYRIMO METODIKA

Atliekant tyrimą išanalizuoti ir susisteminti 2012 m. liepos 26 d. tyrime naudoti istoriniai duomenys apie faktiškai patirtas dalyvavimo tarptautinėse parodose išlaidas. Kadangi patikimų statistinių šaltinių, pagal kuriuos būtų galima nustatyti parodos stendo gamybos, parodos ploto nuomos, parodos registracijos išlaidas, nėra, istoriniams duomenims indeksuoti naudojamas suderintas vartotojų kainų indeksas (SVKI). Pažymėtina, kad SVKI skaičiavimo metodika patvirtinta ir naudojama visose Europos Sąjungos šalyse, nustatant kainų pokyčius bei šalies infliaciją, todėl darytina prielaida, kad istorinių duomenų indeksavimas pagal šį rodiklį gali būti laikomas patikimu. Nustatant kelionių išlaidas, išnagrinėtas LMT tyrimas. Apgyvandinimo ir dienpinigių išlaidos nustatytos remiantis aktualiomis Apgyvandinimo normomis.

Fiksuotojo įkainio dydžio skaičiavimui buvo naudoti duomenys pagal šiuos išlaidų tipus:

1. Parodos ploto nuoma;
2. Dalyvavimo parodoje registravimo mokestis ir įrašo į parodos katalogą mokestis;
4. Stendo gamyba/ nuoma (baldų ir įrangos nuoma, ekspozicijos transportavimo paslaugos, stendo projekto sukūrimas, gamyba, sumontavimas, išmontavimas, dekoravimas, kitos su dalyvavimu parodoje ir stendo priežiūra susijusios išlaidos (elektra, vanduo, interneto prieiga, automobilių stovėjimas));
5. Vieno parodos dalyvio kelionės, apgyvandinimo ir dienpinigių išlaidos.

Šie išlaidų tipai dažniausiai nurodyti analizuotuose istoriniuose duomenyse ir apima būtinas dalyvavimo tarptautinėse parodose išlaidas.

Kadangi „Asistentas-3“ priemonės kvietimams buvo pradėti taikyti fiksuotieji įkainiai, todėl naujesnių istorinių duomenų apie projektų vykdytojų patirtas faktines išlaidas priemonei – „Naujos galimybės LT“ nėra. Siekiant, kad tyrime būtų vertinamos aktualios kainos, istoriniai duomenys indeksuojami. Lietuvos statistikos departamente parodos ploto nuomos ir registracijos parodoje įkainių pokyčiai nėra sekami. Stendo gamybos įkainį indeksuojant pagal gamintojų kainų indeksą būtina žinoti medžiagas iš kurių gaminami stendai, tačiau ši informacija nėra renkama iš projektų vykdytojų. Siekiant kuo tiksliau indeksuoti parodos ploto nuomos, registracijos parodoje ir stendo gamybos išlaidas, Tyrime bus naudojamas suderintas vartotojų kainų indeksas (SVKI). SVKI vieningai naudojamas visose Europos Sąjungos šalyse, siekiant sekti kainų pokyčius, taip pat nustatant bendrijos šalių infliacijos lygio pokyčius. Išlaidų indeksavimo metodika bei kainų perskaičiavimo koeficientas nustatomas remiantis „Suderinto vartotojų kainų indekso sudarymo metodika“ patvirtinta Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus 2014 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. DĮ-76 ir „Vartotojų kainų indekso sudarymo metodika“ patvirtinta Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus 2014 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. DĮ-347 (3 priedas) (toliau – Lietuvos statistikos departamento metodikos). Vidutiniam metiniam vartotojų kainų indeksui 2016 metais nustatyti trūksta statistinių duomenų (Tyrimo atlikimo metu pateikti

duomenys iki 2016 m. liepos mėn.), o indeksuoti lyginant atitinkamus mėnesius, ketvirčius ar pusmečius yra netikslu, kadangi nėra pašalinama sezono įtaka, todėl Tyrimui indeksuoti naudojamas 2012–2015 laikotarpis. Toliau Tyrime pateikiami skaičiavimų rezultatai yra indeksuotos reikšmės.

Skaičiuojant fiksuotojo įkainio dydį nebuvo įtraukti pavienių ūkio subjektų patirtų išlaidų tipai, pavyzdžiui, vertimo išlaidos, viešinimo išlaidos.

Visų pirma, tokio tipo išlaidas sudėtinga standartizuoti, pavyzdžiui, viešinimo išlaidos gali apimti skirtingų viešinimo prekių ir paslaugų išlaidas. Antra, tokios išlaidos yra nustatytos tik paviniuose biudžetuose ir daugeliui nėra būtinos, todėl jų įskaičiavimas į fiksuotojo įkainio dydį nepagrįstai jį padidintų (t. y. tokiu atveju realios ūkio subjektų patiriamos dalyvavimo tarptautinėje parodoje išlaidos gali būti gerokai mažesnės už pritaikius fiksuotąjį įkainį gautą išmoką, o tai prieštarautų efektyvaus finansų valdymo principui).

Dalyvavimui konkrečioje tarptautinėje parodoje būtinos papildomos išlaidos, neįtrauktos į fiksuotojo įkainio dydį, apmokamos iš ūkio subjektų nuosavų lėšų.

Tyrimo imtis:

Išlaidų tipas	Duomenų šaltinis
Parodos ploto nuoma	2012 m. liepos 26 d. tyrime naudoti istoriniai duomenys
Dalyvavimo parodoje registravimo mokestis ir įrašo į parodos katalogą mokestis	
Stendo gamyba/ nuoma	
Vieno parodos dalyvio kelionės išlaidos	LMT tyrimas
Vieno parodos dalyvio apgyvendinimo ir dienpinigių išlaidos	Apgyvendinimo normos

Tyrimo metu pagal istorinius duomenis apskaičiuotos tinkamos finansuoti dalyvavimo parodose vidutinės vieno dalyvio išlaidos (kiekvienam išlaidų tipui).

Fiksuotojo įkainio (F_{IP}) dydis skaičiuojamas pagal formulę:

$$F_{IP(st|pad.)(LT|gr1|gr2|gr3)} = P1_{(st|pad.)} + P2 + P3_{(st|pad.)} + P4_{(LT|gr1|gr2|gr3)}, \text{ kur}$$

$F_{IP(st|pad.)(LT|gr1|gr2|gr3)}$ – ūkio subjektų grupinio dalyvavimo tarptautinėse parodose fiksuotasis projekto išlaidų vieneto įkainio dydis.

$P1_{st}$ – vieno dalyvio išlaidos parodos standartinio ploto nuomai.

$P1_{pad}$ – vieno dalyvio išlaidos parodos padidinto ploto nuomai.

$P2$ – registracijos parodoje mokesčio vidutinė reikšmė vienam dalyviui.

$P3_{st}$ – vieno dalyvio išlaidos standartinio ploto stendui.

$P3_{pad}$ – vieno dalyvio išlaidos padidinto ploto stendui.

$P4_{LT}$ – kelionės ir apgyvendinimo išlaidos Lietuvoje.

$P4_{gr1}$ – vieno dalyvio¹ kelionės ir apgyvendinimo išlaidos pirmos grupės šalims.

$P4_{gr2}$ – vieno dalyvio kelionės ir apgyvendinimo išlaidos antros grupės šalims.

$P4_{gr3}$ – vieno dalyvio kelionės ir apgyvendinimo išlaidos trečios grupės šalims.

Apibendrintuose duomenyse (6 priedas) visos išlaidos (išskyrus kelionių ir apgyvendinimo išlaidas) nurodytos:

- su pridėtinės vertės mokesčiu (toliau – PVM). Ūkio subjekto (parodos dalyvio) sumokamas pirkimo ir (arba) importo PVM laikomas tinkamomis finansuoti išlaidomis tuo atveju, jei ūkio subjektas teisės aktų nustatyta tvarka neturi galimybės jo įtraukti į PVM atskaitą).

¹ Kelionių ir apgyvendinimo išlaidų atveju, vienas dalyvis suprantamas kaip vieno ūkio subjekto vienas asmuo.

- be PVM. Ūkio subjektui (parodos dalyviui) įkainis be PVM taikomas, jeigu jis gali įtraukti į atskaitą PVM ar jo dalį.

Kelionių išlaidoms, vadovaujantis Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 45 straipsnio 6 dalies nuostatomis, taikomas 0 procentų PVM tarifas.

Apgyvandinimo ir dienpinigių išlaidoms, nustatytoms remiantis Apgyvandinimo normomis, PVM netaikomas.

Detalūs P1–P4 skaičiavimai pateikti Tyrimo ataskaitos 1–6 prieduose.

Skaičiavimo prielaidos:

- Vertinant Tyrimo patikimumą pagal 2012 m. liepos 26 d. tyrime naudotus istorinius duomenis, nustatyta, kad viso VŠĮ „Versli Lietuva“ projekto „Nuo verslo pradžios iki eksporto plėtros“ metu tikslams pasiekti buvo įgyvendintos 86 eksporto skatinimo priemonės (parodos, verslo misijos, kontaktų mugės, eksporto įgūdžių ugdymo programos bei individualios konsultacijos), VŠĮ „Versli Lietuva“ pateikė 55 tarptautinių parodų metu projektų vykdytojų patirtų išlaidų istorinius duomenis. Atsižvelgiant į tai, kad vien su VŠĮ „Versli Lietuva“ pateiktais duomenimis pasiekama 8 proc. paklaida ir siekiant, kad paklaida neviršytų fiksuotųjų dydžių nustatymo tyrimo imties pakankamumo ir reprezentatyvumo vertinimo gairėse, kurioms pritarta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2013 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. 1K-243 „Dėl darbo grupės sudarymo“, 2016 m. vasario 26 d. posėdžio protokolu Nr. 25 (toliau – Gairės), rekomenduojamos 5 proc. ribos, 2012 m. liepos 26 d. tyrimo imtis buvo papildyta UAB „Autarė“ istoriniais duomenimis apie 33 tarptautinių parodų metu patirtas išlaidas, todėl priimama prielaida, kad Tyrimo naudojami 2012 m. liepos 26 d. tyrimo duomenys yra reprezentatyvūs, o Tyrimo atnaujintas fiksuotasis įkainis yra patikimas.

- Grupinio dalyvavimo tarptautinėse parodose fiksuotas įkainis apskaičiuotas vienam dalyviui. Dalyvavimo parodoje išlaidos tiesiogiai priklauso nuo dalyvaujančių stende skaičiaus, t. y. kuo daugiau dalyvių dalyvauja parodoje, tuo didesnis imamas parodos plotas, atitinkamai didesnės stendo gamybos išlaidos, didesnės kelionių ir apgyvendinimo išlaidos.

- Parodos ploto nuomos, registracijos mokesčio, stendo gamybos/nuomos išlaidos indeksuojamos remiantis vidutiniu metiniu SVKI, kuris yra pagrindinis rodiklis, atspindintis šalies bendrus kainų pokyčius, infliaciją. Kainų perskaičiavimo koeficientas nustatomas pagal patvirtintas Lietuvos statistikos departamento metodikas ir yra lygus 2015 m. vidutinio metinio SVKI ir 2012 m. vidutinio metinio SVKI santykiui:

$$k = \frac{(\frac{1}{12} * \sum_{m=1}^{12} I_{2015,m})}{(\frac{1}{12} * \sum_{m=1}^{12} I_{2012,m})};$$

kur

k – kainų perskaičiavimo koeficientas;

$I_{2015,m}$ – kainų indeksas 2015 metų m mėnesį, palyginti su indekso baziniu laikotarpiu 0;

$I_{2012,m}$ – kainų indeksas 2012 metų m mėnesį, palyginti su indekso baziniu laikotarpiu (2005 m.) 0.

Siekiant didesnio tikslumo indeksuojant kainas į 2015 m. kainų lygį, kiekvienos parodos faktinė išlaidų suma dauginama iš apskaičiuoto kainų perskaičiavimo koeficiento k , kuris Tyrimo atveju lygus 1,007203. Toliau apskaičiuojant vidutinius fiksuotojo įkainio dydžius atliekami Tyrimo metodikoje aprašyti veiksmai. Suderinto vartotojų kainų indeksai 2012–2015 metais ir detalūs skaičiavimai pateikiami Tyrimo ataskaitos 5 priede.

- Parodos ploto nuoma. Apskaičiuojant tipinės parodos vidutinį plotą, buvo išskirtos dvi ūkio subjektų (parodos dalyvių) veiklos sričių grupės bei atitinkamai apskaičiuoti du skirtingi tipiniai parodos plotai: standartinis bei padidintas. Standartinio parodos ploto padidinimas nulemtas tų sektorių parodų specifikos: didesnę plotą užimančios ekspozicijos, didelės pristatomos

prekės (pvz., baldai, statybinės medžiagos ir pan.). Detalesnė informacija pateikiama Tyrimo ataskaitos 1-oje lentelėje bei Tyrimo ataskaitos priede Nr. 1.

Vidutiniai tipiniai parodos ploto dydžiai buvo apskaičiuoti pagal aprėžto (95 proc.) vidurkio formulę – vidutinės reikšmės buvo apskaičiuotos atskirai kiekvienai grupei iš imčių atmetant 2,5 proc. mažiausių ir 2,5 proc. didžiausių reikšmių (MS Excel formulė TRIMMEAN). Pagal istorinius duomenis apskaičiuotas vidutinis standartinis parodos plotas vienam dalyviui siekia 6 kv. m., padidintas – 11 kv. m. Vieno kv. m. parodos ploto nuomos kaina, tenkanti vienam dalyviui, apskaičiuota atskirai standartinio bei padidinto parodos ploto stendams: standartinio ploto vidutinė kaina be PVM siekia 312,16 Eur/ kv. m., o padidinto – 231,82 Eur/ kv. m..

1 lentelė. Parodos ploto nuomos išlaidų dydžiai

Sektorius	Parodos plotas	Vidutinis parodos plotas, tenkantis vienam dalyviui, m ²	Vidutinės vieno dalyvio išlaidos 1 m ² parodos ploto nuomai, Eur*	Vidutinės vieno dalyvio išlaidos parodos ploto nuomai, Eur
			Be PVM	Be PVM
Tekstilė/ drabužiai	Standartinis	6,00*	312,16	1.872,96
Menai/Kinas				
IT				
Mokslas				
Turizmas				
Transportas/ Logistika				
Kiti sektoriai				
Maisto pramonė	Padidintas	11,00*	231,82	2.550,02
Statybos sektorius				
Medienos/ baldų pramonė				
Inžinerijos pramonė				

* - Apskaičiuota pagal istorinius duomenis, taikant aprėžto vidurkio formulę (MS Excel – TRIMMEAN), atmetant 5 proc. (2,5 proc. mažiausių ir 2,5 proc. didžiausių) ribinių reikšmių.

- **Registracijos mokesčiai.** Šiam išlaidų tipui priskirtos dalyvavimo parodoje registravimo mokesčio ir dalyvio įrašo į parodos katalogą išlaidos, kadangi, priklausomai nuo parodos, šios išlaidos gali būti nurodomos atskirai arba įrašo į parodos katalogą išlaidos įtraukiamos į registravimo mokesčių. Tyrimo metu buvo nustatyta, kad registracijos mokesčio dydis tiesiogiai nepriklauso nuo parodos ploto, trukmės ar kitų veiksnių, todėl vidutinis šio mokesčio išlaidų dydis vienam dalyviui buvo apskaičiuotas pagal aprėžto (95 proc.) vidurkio formulę – vidutinės reikšmės buvo apskaičiuotos iš imčių atmetant 2,5 proc. mažiausių ir 2,5 proc. didžiausių reikšmių (MS Excel formulė TRIMMEAN). Vidutinis registracijos mokesčio dydis vienam dalyviui sudaro 375,12 Eur be PVM.

- **Stendo gamybos/ nuomos išlaidos.** Į šią išlaidų kategoriją įtrauktos visos būtinos stendo nuomos arba sukūrimo išlaidos: baldų ir įrangos nuoma, ekspozicijos transportavimo paslaugos, stendo projekto sukūrimas, gamyba, sumontavimas, išmontavimas, dekoravimas, kitos su dalyvavimu parodoje ir stendo priežiūra susijusios išlaidos (elektra, vanduo, interneto prieiga, automobilių stovėjimas). Tyrimo metu nustatyta, kad stendo gamybos/ nuomos išlaidos tiesiogiai priklauso nuo parodos ploto (standartinio ar padidinto), todėl buvo apskaičiuoti du skirtingi stendo nuomos/ gamybos išlaidų dydžiai. Vidutinis stendo nuomos/ gamybos išlaidų dydis buvo apskaičiuotas pagal aprėžto (95 proc.) vidurkio formulę – vidutinės reikšmės buvo apskaičiuotos iš imčių atmetant 2,5 proc. mažiausių ir 2,5 proc. didžiausių reikšmių (MS Excel formulė TRIMMEAN).

2 lentelė. Stendo gamybos/ nuomos išlaidų dydžiai

Stendo plotas	Vidutinės vieno dalyvio išlaidos stendo gamybai/nuomai, Eur
	be PVM
Standartinis plotas	1.000,39
Padidintas plotas	1.119,36

• Vieno parodos dalyvio kelionės ir apgyvendinimo išlaidos. Šiam išlaidų tipui priskirtos kelionės į abi puses (skrydžio bilietų) bei apgyvendinimo ir dienpinigių išlaidos. Šios kategorijos išlaidos buvo suskirstytos į išlaidas Lietuvoje bei dar tris papildomas šalių grupes. Kiekvienai valstybei atskirai buvo apskaičiuota kelionės, apgyvendinimo ir dienpinigių išlaidų suma:

➤ **Vieno dalyvio apgyvendinimo ir dienpinigių išlaidos** apskaičiuotos 10 parų. Standartinė 5 parų dalyvavimo tarptautinėje parodoje trukmė pasirinkta atsižvelgiant į vidutinę parodos trukmę, apskaičiuotą pagal 2007–2013 m. finansavimo laikotarpio priemonę „Naujos galimybės“ istorinius duomenis (4 dienos). Remiantis ekspertine nuomone ir projektų vykdytojų atsiliepimais apie įvykusias parodas, nustatant optimalų laikotarpį reikalingą surengti kokybišką parodą, atsižvelgta į tai, kad grupinio dalyvavimo tarptautinėse parodose metu dalyviai turi spėti ne tik atsigabenti ir pasistatyti parodos stendą, bet ir organizuoti bendrą įmonių susitikimą, į stendą sukviesti tikslinius partnerius, užsienio žurnalistus, taip pat į atvykimo ir išvykimo laiką, dėl kurio prarandama 1 diena, prie vidutinės parodos trukmės pridedamos papildomos 6 dienos. Vienos paros apgyvendinimo ir dienpinigių išlaidų įkainis taikomas pagal Apgyvendinimo normas. Lietuvoje vykstančioms parodoms Apgyvendinimo normos netaikomos.

➤ **Vieno dalyvio kelionės išlaidos** nustatytos remiantis LMT tyrimu. Ankstesniame tyrime valstybių sąrašas parinktas vadovaujantis Eksperto plėtros strategijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 11 d. nutarimu Nr. 1494 „Dėl Lietuvos Respublikos 2009–2013 metų eksperto plėtros strategijos ir jos įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo“,) nustatytais prioritetais. Valstybių sąrašas papildytas 2014 m. sausio 27 d. Lietuvos Respublikos ūkio ministro įsakymu Nr. 4-58 „Lietuvos eksperto plėtros 2014–2020 metų gairių patvirtinimo“ patvirtintose Lietuvos eksperto plėtros 2014–2020 metų gairėse pateiktomis šalimis. Ankstesnio tyrime naudotos šalys paliekamos, siekiant tikslesnių tyrimo rezultatų. Tyrimo metu kiekvienai valstybei kelionės išlaidos priskiriamos atitinkamai pagal LMT tyrime pateiktas valstybes ir jų kelionių išlaidų fiksuotuosius įkainius. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Apgyvendinimo normas yra išskirta keletas didžiųjų miestų, kurių apgyvendinimo ir dienpinigių išlaidos skiriasi nuo atitinkamos šalies apgyvendinimo ir išlaidų lygio, todėl parodai vykstant konkrečiame mieste, turi būti taikomos tam miestui priskirtos išlaidos.

Vidutinis vieno dalyvio apgyvendinimo ir kelionės išlaidų dydis buvo nustatytas taip:

1) nustatytos bendros vieno dalyvio apgyvendinimo ir kelionės išlaidų sumos pagal kiekvieną valstybę (miestą) (66 elementų imtis);

2) gautos bendros sumos išdėstytos sumų didėjimo tvarka (sudaroma variacinė eilutė) ir valstybės sugrupuotos į tris grupes: pirmi 22 variacinės eilutės elementų (mažiausios bendros kelionės ir apgyvendinimo išlaidų sumos) priskiriami grupei Nr. 1, kiti 22 – grupei Nr. 2, paskutiniai 22 (didžiausios bendros kelionės ir apgyvendinimo išlaidų sumos) – grupei Nr. 3. Trijų grupių skaičius pasirinktas remiantis praeito laikotarpio pasiteisinusią praktiką ir ekspertinę nuomone, kad tai yra optimalus grupių skaičius, pridėjus vieną papildomą grupę, fiksuotųjų įkainių padidėja 4 vnt., todėl didinant grupių skaičių, skirtumas tarp skirtingų grupių fiksuotųjų sumų mažėja, o fiksuotųjų įkainių skaičius didėja keturis kartus greičiau, tokiu atveju fiksuotasis įkainis, kaip administracinę naštą mažinanti priemonė, netenka prasmės.

3) kiekvienai valstybių grupei (1–3) aritmetinio vidurkio metodu buvo apskaičiuotas vidutinis vieno dalyvio kelionės ir apgyvendinimo išlaidų įkainis. Detalesnė informacija pateikiama Tyrimo ataskaitos priede Nr. 4.

3 lentelė. Vidutinės vieno dalyvio kelionės ir apgyvendinimo išlaidos pagal grupes

Šalių grupė	Vidutinės vieno
-------------	-----------------

	dalyvio kelionės ir apgyvendinimo išlaidos, Eur
Grupė Nr. 1 (Austrijos Respublika, Baltarusijos Respublika, Čekijos Respublika, Estijos Respublika, Graikijos Respublika, Ispanijos Karalystė, Latvijos Respublika, Latvijos Respublika (Ryga), Lenkijos Respublika, Moldovos Respublika, Nyderlandų Karalystė, Portugalijos Respublika, Rumunija, Rusijos Federacija, Rusijos Federacija (Sankt Peterburgas), Slovakijos Respublika, Suomijos Respublika, Turkijos Respublika, Turkmėnistanas, Ukraina, Uzbekistano Respublika, Vengrijos Respublika)	2.565,82
Grupė Nr. 2 (Armėnijos Respublika, Azerbaidžano Respublika, Belgijos Karalystė, Danijos Karalystė, Indonezijos Respublika, Italijos Karalystė, Izraelio Valstybė, Jordanijos Hašimitų Karalystė, Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė, Kazachstano Respublika, Kazachstano Respublika (Astana ir Almata), Kirgizijos Respublika, Liuksemburgo Didžioji Hercogystė, Mongolija, Norvegijos Karalystė, Omano Sultonatas, Pietų Afrikos Respublika, Prancūzijos Respublika, Rusijos Federacija (Maskva), Slovėnijos Respublika, Švedijos Karalystė, Vokietijos Federacinė Respublika)	3.096,36
Grupė Nr. 3 (Argentinos Respublika, Bahreino Karalystė, Brazilijos Federacinė Respublika, Čilės Respublika, Gruzija, Ypatingasis Administracinis Kinijos regionas Honkongas, Indijos Respublika, Jungtiniai Arabų Emyratai, Japonija, Jungtinės Amerikos Valstijos, Jungtinės Amerikos Valstijos (Niujorkas), Kanada, Kataro Valstybė, Kinijos Liaudies Respublika, Kuveito Valstybė, Malaizija, Meksikos Jungtinės Valstijos, Korėjos Respublika, Saudo Arabijos Karalystė, Singapūro Respublika, Šveicarijos Konfederacija, Vietnamo Socialistinė Respublika)	3.952,05

III. TYRIMO REZULTATAI

Atlikus skaičiavimus pagal pateiktą Tyrimo metodiką, nustatytos tokios fiksuotojo įkainio sudedamosios dalys:

	Lietuva		grupė Nr. 1		grupė Nr. 2		grupė Nr. 3	
	Su PVM	Be PVM	Su PVM	Be PVM	Su PVM	Be PVM	Su PVM	Be PVM
Standartinis stendo plotas²	3.931,00	3.249,00	6.496,00	5.814,00	7.027,00	6.345,00	7.883,00	7.201,00
P1	2.266,32	1.872,96	2.266,28	1.872,96	2.266,28	1.872,96	2.266,28	1.872,96
P2	453,91	375,13	453,90	375,12	453,90	375,12	453,90	375,12
P3	1.210,50	1.000,41	1.210,47	1.000,39	1.210,47	1.000,39	1.210,47	1.000,39
P4	0,00	0,00	2.565,82	2.565,82	3.096,36	3.096,36	3.952,05	3.952,05
Padidintas stendo plotas	4.894,00	4.045,00	7.460,00	6.610,00	7.990,00	7.141,00	8.846,00	7.997,00

² Galutinės reikšmės suapvalintos pagal aritmetines taisykles (1 Eur tikslumu)

	Lietuva		grupė Nr. 1		grupė Nr. 2		grupė Nr. 3	
P1	3.085,61	2.550,13	3.085,52	2.550,02	3.085,52	2.550,02	3.085,52	2.550,02
P2	453,91	375,13	453,90	375,12	453,90	375,12	453,90	375,12
P3	1.354,46	1.119,39	1.354,43	1.119,36	1.354,43	1.119,36	1.354,43	1.119,36
P4	0,00	0,00	2.565,82	2.565,82	3.096,36	3.096,36	3.952,05	3.952,05

Nustatytasis fiksuotojo įkainio dydis yra:

Su PVM

$FI_{P(st)LT} = 3.931,00$ Eur
 $FI_{P(st)gr1} = 6.496,00$ Eur
 $FI_{P(st)gr2} = 7.027,00$ Eur
 $FI_{P(st)gr3} = 7.883,00$ Eur
 $FI_{P(pad)LT} = 4.894,00$ Eur
 $FI_{P(pad)gr1} = 7.460,00$ Eur
 $FI_{P(pad)gr2} = 7.990,00$ Eur
 $FI_{P(pad)gr3} = 8.846,00$ Eur

Be PVM

$FI_{P(st)LT} = 3.249,00$ Eur
 $FI_{P(st)gr1} = 5.814,00$ Eur
 $FI_{P(st)gr2} = 6.345,00$ Eur
 $FI_{P(st)gr3} = 7.201,00$ Eur
 $FI_{P(pad)LT} = 4.045,00$ Eur
 $FI_{P(pad)gr1} = 6.610,00$ Eur
 $FI_{P(pad)gr2} = 7.141,00$ Eur
 $FI_{P(pad)gr3} = 7.997,00$ Eur

IV. GRUPINIO DALYVAVIMO TARPTAUTINĖSE PARODOSE FIKSUOTOJO ĮKAINIO TAIKYMAS

Nuostatos dėl fiksuotųjų įkainių taikymo privalo būti nustatytos Projektų finansavimo sąlygų apraše ir projekto sutartyje.

Mokėjimo prašymuose išlaidų, apmokamų taikant grupinio dalyvavimo tarptautinėse parodose fiksuotąjį įkainį, suma nustatoma pagal šalies (miesto), į kurią vykstama, grupę ir stendo plotą, kuris nustatomas remiantis įmonės veiklos sektoriumi (1 lentelė). Taikomas pagal aritmetines taisykles 1 Eur tikslumu suapvalintas fiksuotasis dydis.

Galimi dokumentiniai įrodymai projekto išlaidoms, kurios apmokamos pagal grupinio dalyvavimo tarptautinėse parodose fiksuotuosius įkainius, pagrįsti yra:

1. Sutartys su galutiniais naudos gavėjais dėl dalyvavimo tarptautinėse parodose;
2. Projekto vykdytojo parengta suvestinė pažyma, kurioje pateikta informacija apie dalyvavimą tarptautinėje parodoje: nurodytas renginio pavadinimas, data, renginio vieta, dalyvių skaičius ir pavadinimai, galutinių naudos gavėjų (įmonių) atstovų, vykusią į tarptautinę parodą, sąrašas, taikomų fiksuotųjų įkainių dydžiai, kita informacija, turinti įtakos fiksuotojo įkainio taikymui (jo dydžio nustatymui), ir renginio metu galutinių naudos gavėjų pasiekti rezultatai;
3. Dalyvavimo renginiuose faktiniai įrodymai (mažiausiai trys parodos stendo nuotraukos, kurioje būtų išsamus projekto vykdytojo stendo vaizdas, aiškiai matomas projekto vykdytojo pavadinimas ir Europos Sąjungos viešinimo ženklas; dalyvių katalogo kopija (išrašas), kurioje nurodytas parodoje dalyvavęs projekto vykdytojas; dalyvio kortelės kopija).
4. Kiti pagrindžiantys dokumentai.

V. FIKSUOTŲJŲ ĮKAINIŲ PERSKAIČIAVIMAS

Pasikeitus teisės aktams, nurodytiems II skyriuje „Tyrimo metodika“, bus atnaujintas supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimas ir perskaičiuojami fiksuotieji įkainiai. Perskaičiavus fiksuotus įkainius, Tyrimo ataskaita išdėstoma nauja redakcija, jos įsigaliojimo datą nurodant pirmojo puslapio dešiniajame viršutiniame kampe. Tyrimo ataskaita ir priedai skelbiami svetainėje <http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/supaprastinto-islaidu-apmokejimo-tyrimai>.

Grupinio dalyvavimo tarptautinėse parodose fiksuotųjų įkainių dydžiai nustatomi projekto sutartyje pagal projekto sutarties įsigaliojimo metu galiojančius fiksuotųjų įkainių dydžius ir nėra keičiami projekto įgyvendinimo metu.

Už tyrimo ataskaitos atnaujinimą yra atsakinga Lietuvos Respublikos ūkio ministerija.